

Kumla kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet: Fylsta skola

Läsår: 2023/2024

Inledning	2
Fylsta skolans vision	3
Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan	4
Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten	6
Planering av årets förebyggande arbete	8
Planering av årets främjande arbete	11
Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!	13
Så här har barn och elever varit delaktiga i arbetet	13
Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer	15
Kontaktuppgifter	16
Lagstiftning samt stödmaterial under arbetet med planen	16
Bilagor	
• Årshjul för värdegrundsarbete	
• Fylsta skolas värdegrundsregler	

Inledning

Likabehandlingsarbete handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg och meningsfull skolvardag är en förutsättning för att barn och elever ska lära och utvecklas och forskning visar att ett systematiskt arbete mot kränkningar ger resultat.

För Kumla kommun är det viktigt att värna om mänskliga rättigheter och att implementera FN:s barnkonvention i skola och förskola. Rätten till likabehandling hör till de grundläggande mänskliga rättigheterna och likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten och avspeglas i förhållningssätt, undervisning, regler och rutiner. Likabehandlingsarbetet ska utgå från diskrimineringslagen, skollagen och skolans värdegrund. Värdegrunden ska i sin tur böttna i skolans styrdokument.

Alla barn och elever i verksamheten har samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck och ålder.

Skolan ska varje år upprätta en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Rektor ansvarar för att planen implementeras, utvärderas och revideras varje år medan all personal har ansvar för att planen efterlevs och att verksamheten arbetar utifrån den.

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att strukturera likabehandlingsarbetet. Arbetet med att utforma planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och att involvera alla som berörs. Kumla kommuns mall för plan mot diskriminering och kränkande behandling utgör ett stöd och instruktion för detta arbete.

Fylsta skolans vision

"Fylsta skola ska vara trygg för alla, såväl barn som vuxna, och fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling."

Fylsta är en skola för ALLA.

Fylsta skolas motto

"Vi gör det tillsammans

-trygghet

-studiero

-lärande

Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan

Beskrivning av hur föregående års plan har utvärderats och vilka som har varit delaktiga

Planen har utvärderats av trygghetsteamet och skolledningen genom analys av elevernas svar på gjorda trivselenkäter under året samt underlag från trygghetsvandring, uppföljande samtal, observationer, utvecklingssamtal/kontakt med vårdnadshavare, elevråd/klassråd/fritidsråd och personalforum.

Resultat av utvärderingen av föregående års plan

Samtliga insatser kommer presenteras översiktligt för att sedan beskrivas mer detaljerat samt utvärderas enskilt.

Översikt av insatser 2022/2023:

- Kontinuerlig personalnärvaro på fotbollsplanen under elevernas raster. Förtydligande av regler.
- Se över så att det finns personal schemalagd på de tider då eleverna är i omklädningsrummet.
- Vuxennärvaro i kapprum och trapphus vid skolstart/avslut, raster osv.
- Utvecklingsarbete med hela skolan om arbetsro/studiero. Genomförs på arbetslagsträffar och i samtliga klasser.
- Arbete med diskrimineringsgrunder, löpande under året i enlighet med årshjulet för värdegrund.

Beskrivning och utvärdering av insatser:

Enligt den trivselenkät som gjordes på vårterminen 2023 känner sig 93% av Fylstas elever trygga på raster och i sin klass. Detta är liknande siffror som året innan.

- Kontinuerlig personalnärvaro på fotbollsplanen under elevernas raster. Förtydligande av regler.

För att underlätta spel och god stämning på fotbollsplanen har en uppdelning av planen gjorts, så att flera matcher kan pågå samtidigt. I vissa klasser har man gjort ett omfattande arbete kring regler och attityd på fotbollsplanen. Däremot har vi inte arbetat gemensamt på skolan med regler för fotbollen.

- Se över så att det finns personal schemalagd på de tider då eleverna är i omklädningsrummet.

Ett schema har upprättats över klassernas tider i omklädningsrummen och vilken personal som är ansvarig för tillsyn. Riktlinjer till arbetslagen har varit att alltid bemanna både pojkars och flickors omklädningsrum. Detta har dock inte alltid fungerat som det varit tänkt, t ex på grund av personalfrånvaro.

- Vuxennärvaro vid skolstart/avslut, raster osv.
Alla paralleller har fått i uppgift att strukturera upp hur man ska se till att det finns personal i kapprum, korridor och vid behov på skolgården i samband med raster samt skoldagens början/avslut. För att förtydliga detta ansvar ytterligare har ett schema gjorts, för att det ska finnas personal från åk 5 och 6 ute i samband med skoldagens slut. Detta behov blev tydligt när fritidspersonal upplevde att deras verksamhet stördes av att skoldagen slutade för de äldre eleverna.
- Utvecklingsarbete med hela skolan om arbetsro/studiero. Genomförs på arbetslagsträffar och i samtliga klasser.
Arbetsroarbetet har under läsåret 22/23 fokuserat mycket på att skapa struktur och rutiner i verksamhetens alla delar, så att elever upplever att skolan är en lugn och trygg plats, där ett lärande kan ske. Eleverna har fått en större medvetenhet om att arbetsro och trygghet är något man skapar tillsammans, men hjälpa av konkreta strategier. Elevrådet har diskuterat och sammanställt gemensamma värdegrundsregler som gäller för alla på skolan. Dessa regler har varit på remiss till alla klasser och sedan förankrats, så att de är kända för alla elever och all personal.
- Arbete med diskrimineringsgrunder, löpande under året i enlighet med årshjulet för värdegrund.
På Fylsta finns ett värdegrundsbibliotek som stöd för arbete med värdegrundsfrågor i klasserna. Däremot har det inte funnits gemensamma riktlinjer och gemensamt material för att kunna arbeta med diskrimineringsgrunderna. Personalen lyfter i sina utvärderingar att de behöver mer stöd i hur man kan arbeta.

Att ta med till detta års plan:

Vi behöver se över trivselenkätornas utformning, för att det ska vara möjligt att följa utvecklingen över tid.

Trygghetsteamet behöver ge ett mer tydligt stöd till personalen i arbetet med diskrimineringsgrunderna, t ex genom att ta fram lämpligt material.

Rutiner för hur man arbetar med konflikter behöver förtydligas av trygghetsteamet och förankras i arbetslagen.

Kartläggning och identifiering av risker i verksamheten

Kartläggning ska ske utifrån de olika diskrimineringsgrunderna, trygghet/trivsel och inflytande/delaktighet. Kartläggningen ska leda till att identifiera var och när det finns risk för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamhet och miljö.

Område som berörs	Metod	Identifierad risk
<ul style="list-style-type: none"> • Trygghet och trivsel • Inflytande och delaktighet • Arbetsro • Frånvaro/skolk • Kränkande behandling 		
Trygghet och trivsel	Trivselenkät, trygghetsvandring, uppföljande samtal, observationer, utvecklingssamtal/kontakt med vårdnadshavare, elevråd/klassråd/fritidsråd, personalforum	Matsalen, omklädningsrum/kapprum, trapphus, fotbollsplan, raster, skoldagens avslut, för lite personal på skolgården i samband med skoldagens början och avslut, för lite personal på lunchraster, brister i bemötande och förhållningssätt, brister i personalens kunskap om könsöverskridande identitet och uttryck.
Inflytande och delaktighet	Elevråd/klassråd/fritidsråd, personalforum	Undervisningens utformning
Arbetsro (Fylstas definition: studiero, matro, lekro, ordning och reda)	Trivselenkät, uppföljande samtal, observationer, utvecklingssamtal/kontakt med vårdnadshavare, elevråd/klassråd/fritidsråd, personalforum	Lektioner, matsalen, omklädningsrum/kapprum, trapphus, fotbollsplan, raster.
Frånvaro/skolk	Närvarorutin	Brister i uppföljning, elever som är närvarande men inte deltar i undervisningen

Kränkande behandling	Trivselenkät, uppföljande samtal, observationer, utvecklingssamtal/kontakt med vårdnadshavare, elevråd/klassråd/fritidsråd, personalforum	Matsalen, omklädningsrum/kapprum, trapphus, fotbollsplan, raster, skoldagens avslut.
----------------------	---	--

Kartläggningsresultat: risk för diskriminering		
Diskrimineringsgrund	Metod för att identifiera risk	Identifierad risk
Kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning	Trivselenkäter, aktiv personal, förebyggande och främjande värdegrundsarbete. Uppföljning av kränkingsärenden med elever, vårdnadshavare och personal.	Under raster, omklädningsrum, fotbollsplan. Brister i kunskap hos personal samtidigt som det finns ett ökat behov av stöd hos elever.
Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning	Trivselenkäter, aktiv personal, förebyggande och främjande värdegrundsarbete. Uppföljning av kränkingsärenden med elever, vårdnadshavare och personal.	I klassrummet, under raster, omklädningsrum, fotbollsplan.
Funktionsnedsättning	Trivselenkäter, aktiv personal, förebyggande och främjande värdegrundsarbete. Uppföljning av kränkingsärenden med elever, vårdnadshavare och personal.	I klassrummet, under raster, omklädningsrum, fotbollsplan.
Ålder	Trivselenkäter, aktiv personal, förebyggande och främjande värdegrundsarbete. Uppföljning av kränkingsärenden med elever, vårdnadshavare och personal.	Under raster, omklädningsrum, fotbollsplan.

Planering av årets förebyggande arbete

I planeringen beskrivs de förebyggande åtgärder som planeras utifrån den kartläggning som gjorts i verksamheten och de risker som identifierats. Åtgärderna syftar till att avvärja dessa risker.

De här aktiva åtgärderna kommer vi att arbeta med under detta år utifrån de analyser vi gjort av årets kartläggning:

Identifierad risk kring områdena	Insats/arbetsätt	När	Ansvarig
Trygghet/trivsel, delaktighet/inflytande, arbetsro, frånvaro/skolk, diskrimineringsgrunderna och övrigt.	(t ex genom fördjupade enkätundersökningar, tema, åtgärder i den fysiska miljön, fungerande och relevanta ordningsregler, utbilda elever i nätmobbing och hur agera i sociala medier, träna barn och elever i empati och konflikthantering, arbeta med och uppmuntra till delaktighet)		
Fotbollsplan	Kontinuerlig personalnärvaro på fotbollsplanen under elevernas raster (fast placering). Elevrådet arbetar fram gemensamma regler och andra riktlinjer för spel som underlättar och tryggar.	löpande	All personal, elevråd
Matsalen	Regelbundna matråd Schemaläggning för att underlätta matsituationen Fasta platser för elever i matsalen	löpande	Rektor, matråd, all personal

	Rektor förmedlar behov av utbyggnad till kommunen		
Omlädningsrum	Se över så det finns personal schemalagd på de tider där eleverna är i omlädningsrummet. Regelbunden avstämning i alla arbetslag, för att se att schemat fungerar som det ska (t ex på KUP-dagar).	löpande.	Idrottslärare och all personal
Trapphus/kaprum, raster, skoldagens början och avslut	Alla arbetslag gör upp en plan för att fördela ansvar för tillsyn i kaprum, trapphus och på skolgården. Regelbunden avstämning i alla arbetslag, för att se att schemat fungerar som det ska (t ex på KUP-dagar). Förstärkning av rastvärdsschemat för ökad trygghet. Förstärkning av personal i samband med skoldagens början och avslut. Ledningsgruppen arbetar fram gemensamma riktlinjer med förhållningssätt för rastvärdar.	Löpande	All personal
Brist på arbetsro	Utvecklingsarbete som omfattar hela skolan om arbetsro/studiero (främjande insats, se nedan)	Löpande	All personal
Brist i bemötande och förhållningssätt	Kartlägningsarbete kring bemötande och förhållningssätt i	Löpande	Skolledning, elevhälsoteam,

	<p>ledningsgrupp och elevhälsoteam</p> <p>Utbildningsinsats från elevhälsan kring elever med NPF (främjande insats, se nedan)</p>		ledningsgrupp, all personal.
Undervisningens utformning	Arbete med Nära stöd enligt årshjul för att höja undervisningens kvalitet t ex utifrån elevers delaktighet och inflytande	Löpande	Skolledning, specialpedagoger, förstelärare.
Brist i uppföljning av närvaro	<p>Förtydligande av närvarorutinen</p> <p>Ny, kompletterande blankett för uppföljning</p> <p>Skolnärvarocoach träffar samtliga arbetslag under ht 23</p>	Löpande	Elevhälsoteam, all personal.
Elever som är närvarande men inte deltar i undervisningen	<p>Större variation på arbetssätt, t ex genom PA-arbete (praktiskt arbete inom ramen för undervisningen)</p> <p>Alla arbetslag följer upp skoldagens och undervisningens upplägg för elever som inte fullt ut deltar i klassrumsundervisningen under KUP-dagar</p>	Löpande	All personal
Upplevd diskriminering	<p>Arbete med diskrimineringsgrunderna i alla klasser enligt årshjul.</p> <p>Gemensamt material, som stöd för personalen, tas fram av trygghetsteamet.</p>	Löpande	Trygghetsteam, all personal

Planering av årets främjande arbete

Verksamhetens främjande insatser syftar till att skapa en trygg miljö och förstärka respekten för allas lika värde. De främjande insatserna riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.

Följande främjande insatser kommer vi att arbeta med året:

Mål	Insats/arbetssätt	När	Ansvar
	(t ex genom kompetensutveckling, arbeta med genus, elevhälsans arbete, schemaläggning, val av läromedel och arbetssätt i undervisningen)		
Alla elever i åk 4 och 6 får en ökad medvetenhet kring vad våld är och hur man som aktiv åskådare kan motverka våld.	Arbete enligt MVP (mentorer i våldsprevention)-modellen i åk 4 och 6 Kartläggning i åk 5, för att ringa in behov och ta ställning till ev insats.	Lå 23/24	MVP-team, trygghetsteam
Alla elever i åk F-3 får en ökad medvetenhet om vår värdegrund och om hur vi ska vara mot varandra.	Ett värdegrundsarbete planeras och genomförs regelbundet i alla klasser, vid behov med utgångspunkt i Fylstas värdegrundsbibliotek.	Lå 23/24	Trygghetsteam, all personal
Det finns en gemensam riktning i skolans arbete för trygghet och trivsel.	Elevrådets värdegrundregler är ett levande material i alla klassrum. Trygghetsteamet formulerar gemensamma trygghetsstrategier som gäller alla på skolan. Trygghetsteamet tar fram en gemensam värdegrundsuppgift som alla klasser ska arbeta med i början av höstterminen.	Lå 23/24	Trygghetsteam, all personal

Alla elever får en ökad medvetenhet om alla människors lika värde, samt kunskap om begreppet diskriminering och diskrimineringsgrunderna.	Trygghetsteamet tar fram gemensamt material som personal kan använda som stöd för arbete med diskrimineringsgrunderna enligt plan i årshjulet för värdegrundsarbete.	Lå 23/24	Trygghetsteam, all personal.
Alla elever och all personal upplever god arbetsro.	Utvecklingsarbete som omfattar hela skolan om arbetsro/studiero.	Lå 23/24	Skolledning, all personal.
Alla elever upplever att de blir bemötta på ett gott sätt.	Kartläggningsarbete kring bemötande och förhållningssätt i ledningsgrupp och elevhälsoteam samt arbete i personalgruppen. Utbildningsinsats från elevhälsan kring elever med NPF.	Lå 23/24	Skolledning, ledningsgrupp, elevhälsoteam och all personal.

Så här gör vi för att alla ska känna till vår plan!

Det är mycket viktigt att planen är känd och förankrad bland all personal (inte bara den pedagogiska utan även andra som arbetar eller vistas på skolan, förskolan eller fritidshemmet), barn, elever och vårdnadshavare. Syftet är att alla ska veta vilka rättigheter som barn och elever har samt att hur verksamheten arbetar med detta.

Så här förankrar vi arbetet kring planen:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Gå igenom planen mot diskriminering och kränkande behandling på ett F-6-möte/fritidsmöte för att säkerställa att den är förankrad hos personalen.	Ht 23	Rektor/ledningsresurs
Planen presenteras i förenklad form i alla klasser.	Ht 23	All personal

Så här informerar vi om planen:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Presentera planen på föräldramöte.	Ht-23	All personal
Presentera planen för eleverna	Ht-23	All personal

Så här har barn och elever varit delaktiga i arbetet

Barnen och eleverna har rätt att vara delaktiga i arbetet med likabehandling och mot kränkningar. De ska exempelvis delta i arbetet med att upprätta och följa upp denna plan. Deras delaktighet ska anpassas utifrån ålder och mognad (förordning 2006:1083). FN:s barnkonvention, artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör dem.

Så här arbetar vi med barns och elevers delaktighet i arbetet med likabehandling och mot kränkningar:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Elevrådet följer upp och reviderar Fylstas värdegrundregler.	ht-23	Rektor
Arbetet i klasserna bygger på att personalen tar avstamp i elevernas behov och att arbetet genomförs på ett elevaktivt sätt. <ul style="list-style-type: none">• MVP	ht-23	All personal

<ul style="list-style-type: none"> • Värdegrundsarbete (personalens val och styrd uppgift från trygghetsteamet) 		
--	--	--

Så här ska vi involvera barn och elever i arbetet med att upprätta, följa upp och revidera denna plan:

Insats/arbetsätt	När	Ansvar
Stående punkt på elevrådet	Löpande	Rektor
Stående punkt i klasserna	Löpande	Lärare/personal

Åtgärdande arbete – rutiner för akuta situationer

När det kommer signaler om ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad ska det åtgärdande arbetet påbörjas skyndsamt. Välkända rutiner med tydliga arbets sätt med tillhörande ansvars fördelning är avgörande för att utreda, stoppa och förhindra fortsatta kränkningar. Det är rektors ansvar att säkerställa att all personal känner till rutiner för hur förskolan eller skolan ska agera i sådana situationer.

Uppsikt och upptäckt

Verksamheten ska arbeta systematiskt för att upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar.

I vår verksamhet arbetar vi på följande sätt med att hålla uppsikt och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar:	När	Ansvar
Personalen är uppdelade i zoner som täcker skolgården. Mycket fokus på fotbollsplanen.	Löpande	All personal
Alltid vuxen med i omklädningsrummet.	Löpande	All personal
Väl förankrade kränkingsrutiner.	Löpande	All personal
Samtal med rektor om vuxen kränker.	Löpande	Rektor
Vuxennärvaro vid skoldagens början och avslut samt i kapprum/trapphus i samband med raster.	Löpande	All personal
Trivselenkäter varje termin.	terminsvis	Trygghetsteamet, all personal

Utredning och åtgärder

Så snart skolan får kännedom om att en elev anser sig vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annan elev/elever eller vuxen på skolan, inträder skolans skyldighet att utreda och åtgärda. Skolan ska också anmäla varje ärende vidare till huvudmannen. Skyldigheten att utreda och åtgärda gäller även om eleven själv eller dess vårdnadshavare inte vill detta. Information kan komma skolan till del på olika sätt, exempelvis från eleven själv, någon annan elev, vårdnadshavare, vikarier eller personal. Skolan måste agera oavsett vem som larmar och även om det sker anonymt.

I en akut situation måste all personal agera genast för att stoppa pågående trakasserier eller andra kränkningar. Rektor ansvarar för att säkerställa att personalen på en förskola eller skola känner till denna skyldighet, och att det finns rutiner för att kunna agera.

Rutin	Finns var?	Ansvar
Rutiner för rapportering av misstänkt kränkande behandling inom förskola och skola i Kumla kommun	Förvaltning för livslångt lärande via e-tjänst	huvudman
Arbetsgång för att hantera mindre konflikter	Skolans rutiner på Teams	All personal
Arbetsgång för att hantera långvariga/större konflikter	Skolans rutiner på Teams	All personal, ledningsresurs
För utredning	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal
För samtal med barn/elever	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal
När vuxna kränker	Skolans rutiner på Teams	Verksamhetschef
För när vårdnadshavare ska informeras/delta i samtal	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal
Disciplinära åtgärder, åtgärdstrappa	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal
Rapportering till huvudman	Via e-tjänst	Rektor
Uppföljning av åtgärder (i enskilda fall)	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal
Riskbedömning	Skolans rutiner på Teams	Rektor/personal/skyddsombud

Kontaktuppgifter

Albin Bolinder, Rektor

019-586871

Anette Mattila, ledningsresurs

019-589431

Lagstiftning samt stödmaterial under arbetet med planen

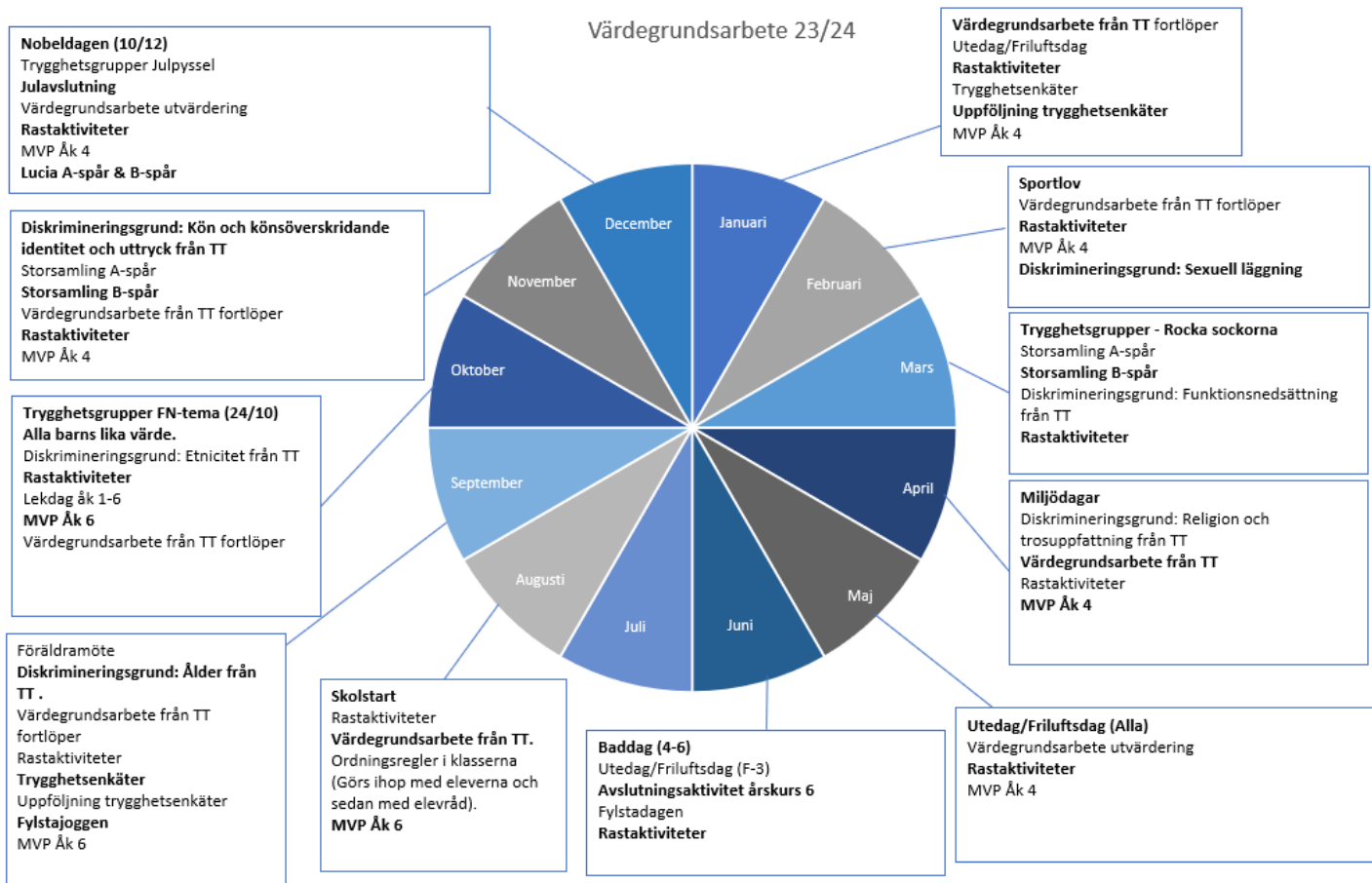
- Skollagen (2010:800)

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10)
- Skolverkets stödmaterial Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar
- Skolverkets rapport Utvärdering av metoder mot mobbning (2011)
- Skolverkets rapport Kränkningar i skolan – analyser av problem och lösningar (2013).
- Diskrimineringsombudsmannens skrift Husmodellen– ett praktiskt verktyg för att upptäcka och förebygga diskriminering och trakasserier i förskolan och skolan (Diskrimineringsombudsmannen, artikelnummer M2 2009)
- Handledning "Lika rättigheter i skolan – Ett stöd i skolans likabehandlingsarbete "(Diskrimineringsombudsmannen, artikelnummer H5.1 2012)

Bilagor

- Årshjul för värdegrundsarbete
- Fylsta skolas värdegrundsregler

Årshjul för värdegrundsarbete 2023/2024

Värdegrunden på Fylsta skola

- Jag bidrar till lugn och ro på lektionerna.
- Jag kommer i tid till lektionerna.
- Jag använder ett vårdat språk.
- Jag är en snäll kompis och behandlar alla med respekt.
- Jag tycker att alla är lika mycket värda.
- Jag lyssnar på och respekterar andra människors känslor, både vuxna och barn.
- Jag är rädd om vår skola och håller rent och städat i skolans lokaler.
- Jag använder inte min mobiltelefon om inte läraren sagt att det är okej.

Framtagen 2022-08
Reviderad 2023-08